

# SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

## ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

## A kartell-törvény tervezete.

A „Szabolcs” részére írta: Dr. Mandel Pál, orszgy. képv.

Valamint nem gondoltam soha arra, hogy tervezetem szerkesztésével első ötletre a legjobbat fogom eltalálni, úgy most is, a midőn az eddig megjelent és figyelemre méltóbb bírálatokra a „Szabolcs”-ban, talán — ha a t. szerkesztő ur megengedi több felszólalásban válaszolni készülök,\*) távolról sem gondolok a tett ellenvetéseknek már is sikeres czáfolatára, hanem czélom inkább csak az, hogy a felmerült eszméket és vitás kérdéseket nyilván-tartsam,

Egy kérdést azonban már ideje volna a napirendről levenni, nevezetesen azt, hogy vajjon van-e szükség egyáltalában kartell-törvényre?

A különböző országokban ugyanis, és pedig nálunk, a hol a birói gyakorlat még a legutolsó időkig minden kartellt, néhány hónap óta azonban — a mint alább látni fogjuk — már csak a bizonyos kategóriájú czikkekre nézve köztartott kartellszerződést a közérkölcsökbe ütközőnek nyilvánít, — továbbá Ausztriában, a hol a törvény kifejezetten megtagadja a kartellszerződésektől a jogi védelmet, — és Németországban a hol a birói gyakorlat a kartellszerződést általában a kötelmi

\*) Megtiszteltetésnek vesszük.

A szerk.

jogrendszerbe szeretetteljesen befogadja, ime tehát a legkülömbözőbb elvi alapon álló országokban ez a kérdés jogtudósok, nemzetgazdászok és gyakorlati szakemberek között oly régen meg van a legbehatóbb megvitatás alatt, hogy azzal a határozattal a melyet az ez évben Insbruckban tartott német jogászgyűlés szintén széles terjedelmű és magas színvonalu vita után valami hat-hétszáz szavazattal kilencz szavazat ellen hozott, — szükségesnek nyilvánítván a kartellekre nézve az állami beavatkozást és a kartellszerződések törvényes szabályozását — a vitát ezen kérdés felett immár be lehetne zárni.

A tervezet indokolásában külön magyar érdekek szempontjából is meg van világítva a kérdés. Ismétlésekbe nem akarok bocsátkozni, de megtoldom a kartellek által általában elismert minden előnyük mellett egyes esetekben mégis okozható károsításoknak a tervezet indokolásában felsorolt példáit egy legújabb keletű példával,

Utalva lett az indokolásban olyan esetre, a melyben államilag szubvencionált magyar gyár kartell miatt külföldi gyártmány behozatalára van kényszerítve.

Most ime közöltek velem olyan esetet, hogy államilag szubvencionált magyar gyár levélben, hivatkozással a kartellre, félkész áru szállítását tagadja meg a má-

sik magyar gyárnak, a mely gyár kész-áru gyártásával foglalkozik, szubvenczió nélkül.

A jogi helyzet ugyanis nálunk a Kuriának 1883. évben hozott ítélete szerint általában, az e nyáron hozott ítélete szerint pedig már csak egyes árucikkekre nézve az, hogy a kartell-felek, ha egymással szemben van a kartell-szerződés alapján bajuk, a rendes bíróságnál ugyan nem boldogulnak, mert a kartell-szerződés nem képez elismert jogzást, de tudnak magukon segíteni választott bírósággal és sok más módon; ha azonban a fogyasztó vagy a kartellen kívül álló versenyző, vagy a nagy közönség a titkon vagy a kerülő uton kötött kartell által károsodik, a károsult fél védtelenül áll, nincs törvény a mely megvédi.

Méltán kérdezhető tehát és ezt kérdezte a nagynevű bécsi osztályfőnök, dr. Klein Ferenc az innsbrucki jogászgyűlésen, és pedig kérdezte ezt éppen hivatkozással a magyar tervezet indokaira: „Hát szabad a kormánynak ilyen összetett kézzel nézni?”

Szana Zsigmond e lapokban azt veti ellen, hogy a kartell-törvény sem fogja feltartóztatni a „trust”-ek képződését, mert ime „trust”-ek máris képződtek nálunk. Ez az ellenvetés nem áll szemben a tervezet indokolásával, tehát nem czáfol. Az

## T Á R C A.

### Hová fajultál?!

Írta: Kuton Benóni.

Hová fajultál Árpád népe,  
Magyar?! — te büszke, hősi faj,  
A mult fénye, a mult emléke  
Kebledből hajh! kivész, kihál!  
A mult dus kincse, hagyatéka,  
Mely örökségül rád maradt:  
A háromszínű dicső zászló,  
— A szent szabadságot sugárzó, —  
Egy cifra rongy lett általad!

Hol van a tiszta, szüzi oltár?! . . .  
— Ejh, mit beszélni róla ma?! —  
Hiszen bolondabb a bolondnál,  
Kinek ajkán e szó: „Haza!”  
Kihült szivekben nincsen eszmény,  
Termő talajra nem talál;  
Vásári czégér lett az eszme,  
Mai hősöknek ijedelme:  
Szenvedés, vagy martyr halál!

Beszélnék, bőszen szónokolnak.  
Pedig eladó a szó, a toll!

Jognak?! — szemébe vigyorognak,  
Ígáság?! — szegény, bujdokol.  
Szolgává süllyedt korcs magyarja,  
A mult sok baján nem okul,  
Mellére szép ordót ha raknak,  
— Mi is kell más a magyarnak?! —  
Fut balgán, dörén, botorul.

Szent martyrok, félisten fiak,  
Gyászosan fénylő csillagok,  
Népboldogító eszmék miatt,  
Ti mind hiába haltatok!  
Gőzölgő véretek a föld  
Szomja hiába itta be,  
Egy szebb jövőnek drága magva  
Dus lombját hasztalan hajtja,  
Egyre hulldogál levele! . . .

Dülöben már a szüzi oltár!  
— Ejh, mit beszélni róla ma?! —  
Hiszen bolondabb a bolondnál,  
Kinek ajkán e szó: „Haza!”  
Vásárt csinálnak, olcsón adnak:  
Szabadságot, törvényt, jogot!  
— Hej pedig mennyi drága vért kért! —  
Óh szent hősök e gyáva népért  
De kár is volt meghalnotok! . . .

### Bűnhődés.

— Elbeszélés. —

N. . . . . község kávéházának egyik asztalánál három jóbarát önté borba buját: a magas könyvelő, a kis postás és a komoly patikus. Szomorú nótát húzott a cigány.

Szóttlanul ittak a jó czimborák, s csak néha tört fel egy sóhajtás némelyik kebléből. Valami életuntság, a keserű csalódás árnyképe tükröződött vissza komoly tekintetükön. Végre a magas könyvelő törte meg a csendet: „Igyunk czimborák! Ugysem sok örömünk van az életben. Az eszményi ideál elérhetetlen; nincs hü, szerető szív, csalfa minden nő, hazug minden szava. . . . Esküszik a Mindenségre, örök boldogságára: mienk szive minden dobbanása, minden gondolata. . . . És mégis, midőn legvágyteljesebben ölelni engedi magát, akkor fog biztosan megcsalni; midőn már rabjává tett, csábító dáemoni hatalmával magáévá tette lelkiünket, mikor már nem tudunk szabadulni varázshatalma alól, akkor elhagy bennünket, hűtlenségével a kétségbeesésbe döntve. És mindezt nincs erőnk megtorolni.

„Igyunk fiuk, felejtjük a hűtlen nőket! Nem úgy kedves jó barátom! szól közbe a komoly patikus; ne hidd hogy büntetlenül



Ajánlom a n. é. közönség figyelmébe dusan felszerelt  
női-, férfi- és gyermekcipő, sárczipő raktáramat

valamint szörme boák- és muffokat s az összes létező téli árukat.

Kézimunkákat óriási választékban. Legújabb kocsitakarókat.

Telephon 114.

Tisztelettel EISLER KÁROLY.

indokok éppen azt az álláspontot foglalják el, hogy „trust” képződik, mert nincs megengedve a kartell. Engedjék meg a kartell, nehogy „trust”-ek képződjenek.

Ellenvenetik, hogy a kartell-szerződés még csak új nyilvánulása a közforgalomnak. Be kellene tehát várni, míg a vélemények fölé megállapodnak és kartellnek a közforgalomra gyakorolt hatása jobban kidomborodik. A véleményt a leghevebben tükrözhetné vissza a bírói gyakorlat, a mint ezt Németországban így látjuk is. Magyarországon azonban a kartellek egészen a legújabb időkig a bírói gyakorlat ellen fejlődtek és szemben állanak a bírói gyakorlattal ma is, a mennyiben a bírói gyakorlat a kartellekre nézve, ha a legújabb időben nevezetesen változott is, még mindig legalább is egyformán bizonytalan. A tervezet indokaiban hivatkozás történt a Kuriának 1883-ban kelt ítéletére, a mely egyáltalában minden kartellt elítél. Most, ez évi június 27-én, tehát a tervezet elkészülte után a Kuria már csak „a mindennapi életszükségletnek, élelmi cikkeknek megdrágítására irányított” kartellszerződéstől vonja meg a jogi segílyt. Tehát huszonegy évi időközben különböző véleményeken alapuló két ítélet, és szolgálókat a kérdés megoldására nézve egyik sem tett, sőt a létező zavart az utóbbi ítélet még egy új kérdéssel megszaportotta. Az a kérdés ugyanis, hogy mely tárgyak tartoznak a mindennapi életszükséglethez? Ha például a zsemlye odatarozik, akkor odatarozik a liszt és a buza is, az ekeszerszám is. Ha a ruha odatarozik, akkor oda kell tartozni a posztónak, a gyapjunak és a bőrnek is, mert liszt nélkül nincs kenyér, buza nélkül nincs liszt, eke nélkül nincs buza és így tovább. Aztán meg a sör, a bor, a dohány az életszükséglethez tartozik-e? Ki legyen már most a megmondhatója, hogy mely árucikkek nézve nem lehet kartellszerző-

dést kötni és melyre nézve lehet? Azonkívül érintetlenül hagyja ezen ítélet a kártérítés kérdését egészen. Jogvédelemben részesül a kartell az egyik cikkben, nem részesül a másik cikkben és ha kárt okoz akár az engedélyezett kartell, akár a nem engedélyezett kartell, lehet-e kártérítést követelni? Ezen kérdésre nézve az ítéletből felvilágosítást annál kevésbé lehet meríteni, mert nem jelöli meg az ítélet azt a törvényt vagy jogszokást, a melynek alapján azt a bíróság felépítette. Írott törvény ilyen nincs is és a jogszokás a most hozott ítélet álláspontjával még éppen ellentétben van. A közönségnek tehát még várakoznia kell, míg a bírói gyakorlat tovább fejlődik és valamiben megállapodik.

Az ipar azonban nem vár, sőt gyors léptekkel halad és hódít. A kartellek sem szünetelnek és kartellirozva van már talán a fogpiszkáló is. Ismét dr. Klein Ferencz ur szavaival kérdelem tehát: „Hát várjunk az őrizettel, míg már kivezették a tehenet az ólból?”

Hát hiszem is, hogy a vitatkozás azon kérdés felett, kell-e kartell-törvény vagy nem kell, már csak az utócsatározás jellegével bír.

(Folyt. köv.)

## A többség.

A „Szabolcs” részére írta: **Katona Béla**, a Pesti Hírlap főmunkatársa.

A nemzetnek természetes óhajta, hogy a törvényhozás tevékenysége minden irányban biztosítsa a közszabadság megővésére szolgáló intézményeket és anyagi fejlődésének előfeltételeit, valamint eszközeit. Ezen kívánalmak becsületes teljesítése képezi a parlament létjogosultságát.

Az ezen célok megvalósítására törő parlament többsége mindig számot tarthat arra, hogy alkotmányos jogainak gyakor-

lásában támaszt talál a nemzetben. Természetes. Hiszen az ilyen többség tevékenysége úgy közjogi, mint közgazdasági tekintetben csak a szabadság eszméjét és az anyagi haladás ügyét szolgálja.

Ilyen tevékenységet fejtett-e ki a szabadelvűpárt? Volt-e alkalma csak egy esetben is meggyőződést szerezni a nemzetnek arról, hogy ez a többség a közszabadság intézményes biztosítékát oltalmazni, s a nemzet anyagi fejlődését előmozdítani törekedik? A többséget alkotó szabadelvűpárt magára vessen, ha évtizedes multja szinte hemzseg az ellenkező példaktól. Az egyházpolitikai törvényektől eltekintve — a melyeknek megalkotását éppen *Bánffy* Dezső báró megalkuvási nem törő szabadelvűsége és bámulatos akaratereje tette lehetővé, — egymásután csupa retrográd tevékenység jellemzi a szabadelvűpártot.

Még élénken emlékszünk arra, hogy mily elkeseredetten küzdött az ellenzék a gyülekezési jog sértetlenségeért, s a választói jog kiterjesztéseért. Tett-e ez irányban a szabadelvűpárt csak valaha is bármely kezdeményező lépést, s támogatta-e az erre irányuló törekvéseket? Szó sincs róla. Sőt ellenkezőleg. Leszavazott minden indítványt. Pedig ezek a közszabadságnak értékes kincsei.

De vegyük a legközelebb eső példát. Évtizedeken át sürgette az ellenzék a ki-egyezésben biztosított katonai paritást, s vajjon a legutóbbi nagy obstrukcióig elérte-e el valamelyes „víványt” a nemzet? Nem, de sőt odáig jutottunk, hogy a nemzet kardinális jogának teljesítését, immár vívmánynak kell tekintenünk.

Az adók elviselhetlen tömege sújtja a nemzetet. Igyekezett a többség ennek a rettenetes állapotnak a megszüntetésére? A folyton emelkedő terhekkal szemben törődött-e valaha a többség azzal, hogy összeroskad a nép a reá hártott terhek

cselekszik ezt a nők. Keservesen megbűnhődnek érte. Figyeljétek reám! Mondok egy mesét.

Szép holdvilágos este S . . . város egy szép kis házában, a vadszöllővel befuttatott lugas terraszán szép szőke leány ül, mellette — fejét a leány ölébe hajtva — ül egy barna komoly ifju. A leány — egyik kezével az ifjunak barna fürtös fejét, a másikkal az arcát simogatva — halk suttogással szól az ifjuhoz: Szeretsz?! . . . Imádlak! Szól a férfi és egy csókkal zárja le piros ajkait. — Szeretlek egyetlenem szívem és lelkem egész hevével, életem a tiéd és nélkülöd el kellene vesznem. Alig várom az édes pillanatot, midőn enyémnek mondhatlak, midőn nem rettegve semmitől, egymás keblére borulva suttoghatjuk egymásnak szívünk és lelkünk minden titkait, legelrejtettebb gondolatait; elmondhatjuk, hogy egyik vagyunk és semmi földi hatalom sem képes elválasztani bennünket.

Enyém leszesz?! . . . Ugye?! . . . Add meg a boldogító igent édes mindenségem, ne hagyd a kétségbeeséstől szétmarczangolni vergődő lelkemet.

Szeretlek! . . . Suttogja a leány. Tied vagyok egészen. Minden gondolatom nálad, minden dobbanása szívemnek érted van. . . . S ajkukon egy édes csókkal, szívükben boldog érzelmekkel válnak el.

Két hóval későbbben e jelenet után S . . . város közönsége lázasan készülődött a táncmulatságra, melyet az új alispánnak és az új gyámpénztárnoknak tiszteletére rendeztek. Élrkezett végre a nap és a leányos anyák — nőtlen ember lévén a gyámpénztárnok — örömmel jelentek meg.

X. tanácsosék, a szép szőke leány szülei is ott vannak. Leányuk a kitüntettet. Az első táncra őt kérte fel az ünnepezt pénztárnok ur. Lázás örömmel engedi magát a diszes bálteremben körülvenni, és fejével táncosához hajolva mosolygó arczczal hallgatja annak hizelgő szavait. Nem törődik most avval, hogy az ő imádója, ama komoly barna férfi a fényes bálterem egy szögletéből mily görcsös vonaglással nézi, mint lesz hozzá hűtelen esküje ellenére a szép szőke ideálja. De az most nem gondol ő vele; neki más világ nyílt, elfeledett mindent, a mihez eskü kötötte, lelkét már az új ideál képe tölti be. Az igyekszik kedves lenni előtte, apró értékes ajándékokkal, remek virágcsokrokkal, éjjeli cigányzenével lepi meg.

Nem úgy a másik, ama barna ifju. Az napról-napra fogy, emésztí a bánat, az elvesztett ideál utáni fájdalom.

X. tanácsos ur házában vigan vannak, a szép szőke leány eljegyzését ünneplik a gyámpénztárnok ural. Szól a zene, elhangzanak a felköszöntök.

Kivülről az utcáról gyászének hangzik fel. A menyasszony az ablakhoz megy, és megdöbbenéssel olvassa a koporsóról a nevet; az ő barna imádóját kísérik az örök nyugalomra. Sápádvá megy vissza a vendégek közé, és elmélázva gondolkodik a régmúltak fölött. Mélázásából egy kopogtatás az ajtón, és az erre elhangzott „Szabad” válasz riasztja fel. Hivatalos komolyságu férfi lép be — a rendőrfőnök. A völegényhez lép és így szól: „Uram, ön a törvény nevében foglyom.” Virágcsokrok-, ajándékok-, s cigányzenére pénz kellett neki, elsikkasztotta az árvák vagyont.

A menyasszony egy velőtrázó sikoltással összesett, a vendégek ijedten széledtek el.

A D . . . . i elmeügyintézet lakóinak száma egygyel megszaporodott. Gyönyörű szép szőke leány az élőhalott. Van elég ideje most elmélkedni. Megbűnhődött eléggé esküszegéseért.

No mi az kedves cimborák? Mit búsulatok? Talán nem izlik a bor? Rajta, igyunk hát, legyünk vigak és felejtsük a hűtlen nőt! Szervusztok! Ácsi! Ne oly szomoruan, huzzad vigabban! . . .

Nyírbátor 1904. november 20.

Szentgyörgyi Lajos.



## Szörme boák

Jäger alsó ruhák, harisnyák, keztyük, Férfi és női fehérneműek.

Nyakkendők, zsebkendők. Legújabb női ruhadíszek, bőrdíszek és aplicatiók nagy választékban.

Kaphatók: KOHN IGNÁCZ női-, férfi-divat és rövidáru üzletében, Városház-palota.

sulya alatt? Nem hogy nem törődött, de makacs ellentállással akadályozta meg mindig, hogy anyagi boldogulásunk legfőbb eszközét, az önálló vámterületet létesíthessük.

Hát igenis, a többség ezen magatartásával szemben be kellett állania a visszahatásnak. A stagnációval és hanyatlással szemben, a nemzet részéről megnyilatkozó mind hangosabb elégedetlenség egyenesen rászorította az ellenzékét, hogy a nemzeti követelések megvalósítására azt a módot és eszközt válassza, a mely — látnivalóan — sikerekre vezetett.

Az a mai helyzet gerince. — s bármily megátalkodott kormányparti ember szívére tett kézzel tegye fel a kérdést, — vajjon *gátolta-e valaha az ellenzék a többséget abban, hogy a nemzet részére hasznos törvényhozási tevékenységet fejtsen ki?* Ártani, vagy pedig használni akart-e az ellenzék a nemzetnek, midőn megakasztotta egyes javaslatok tárgyalását?

Ideálja, vagy áhitott öröme talán a nemzetnek, az osztrák hadsereg részére mind nagyobb mértékben követelt, immár a roskadásig terhelő pénz- és véráldozat? Létünk megerősödését, erőink gyarapodását, vagy hazánk boldogulását remélhettük talán az Ausztriával kötendő kiegyezéstől? Mert ezek azok a követelések, a melyek a többséget még törvénytelen ségek elkövetésére is rábirták. A többség előtt nem a nemzet, hanem a dinasztia követelése döntő.

A többség elvakult könnyelműséggel vitte vásárra és prédálta el a nemzet legfőbb erkölcsi és anyagi javait, miközben teljesen elvesztette érzékét mindazon kötelesség iránt, a melylyel a hazának tartoztak. Nem az a vágy sarkalta a szabadelpártot, hogy a nemzet haladását biztosítsák, hanem hogy a dinasztia vállveregető megalégedését érdemelje ki.

Csakis így történhetett, hogy az a nemzet, a mely minden jognak a forrása, ma egyetlen korbácsütésektől felbőszülten követeli a tőle *ellopkodott* jogoknak — morzsáit.

### A városi tisztviselők fizetésének rendezése.

Ugy a város lakosságára, mint tisztviselői karára nézve nagyon fontos kérdést képez a tisztviselők fizetésének rendezése. Szükséges azonban, hogy tekintetbe legyenek véve a mai nehéz megélhetési viszonyok, amelyek nem csak a tisztikart, de a város polgárságát is érzékenyen sújtják. Nem szabad a lakosoknak elzárkózni a tisztviselők jogos kívánságai elől, azonban a tisztikar is be kell látni, hogy a polgárság maga is a megélhetés nehézségével küzd. Most, amidőn e fontos tárgyban benyújtott kérelmet teljes szövegében leadjuk, kijelentjük, hogy vissza térünk még a felvetett kérdésre.

A város polgármestere a pénzügyi szakosztályhoz a következő javaslatot nyújtotta be:

*Tisztelt Szakosztály!*

Nyiregyháza város alulirott tisztikara a f. évi augusztus hó 10. napján a város képviselőtestületéhez 11833/1904. K. szám alatt be-

nyújtott, ez által a t. Szakosztály elé érdemes tárgyalás alá vétel céljából kiadott kérvényében azon kérelemmel fordult a város képviselőtestületéhez, miszerint a város szolgálatában álló tisztikar, segéd- és kezelőszemélyzet, továbbá a szolgálók és szegődvényesek javadalmazásának rendezését elrendelni sziveskedjék.

Amennyiben azonban a t. Szakosztály előtt fekvő kérelem csupán általánosságban foglalkozik a tisztviselői karnak jogos és méltánylást váró panaszával s annak mikénti orvoslása tekintetében a t. Szakosztály tudomásunk szerint sem megfelelő adatokkal, sem egy konkrét tervezettel nem rendelkezik: legyen szabad a. alatt az egyes városok tisztviselőinek javadalmazását összehasonlító táblázatot, 2. a. alatt az állami és törvényhatósági s Nyiregyháza város tisztikarának javadalmazását összehasonlító kimutatást, végül 3. a. alatt a fizetés rendezési tervezetet bemutatni, jóindulatú pártolását kérni s azt teljes egészében elfogadásra ajánlani.

Tisztelt Szakosztály! Mindenek előtt a valósághoz hiven szükségesnek tartjuk határozottan kijelenteni, hogy a csatolt tervezet egybeállításánál mindnyájunkat anyagi szükségleteinknek kielégítése, jogos és méltányos kérelmünk teljesítésének szüksége *csak másodsorban, elsősorban* azonban tisztán és egyedül városunknak jól felfogott érdeke vezetett, s bár e két érdek a jelen esetben elválaszthatlanul kapcsolatos, mindazonáltal azt kérjük, hogy törekvésünket nem kizárólag a mi érdekeink, de első sorban a város jövő sorsa s érdeke szempontjából, eltekintve teljesen az érdekelt személyektől, kizárólag az egyes rendszeresített hivatali állásokra való tekintettel méltóztassanak tárgyalás alá venni.

T. Szakosztály! A ki a közélet terén hosszabb idő óta rendszeresen munkálkodik s a ki a napi események lezajlását figyelő szemmel kíséri és kísérte eddig is, annak éber figyelmét nem kerülhette el azon mindjobban és jobban s észrevehetőbb alakban mutatkozó jelenség, hogy a régi vármegyei szervezet már hosszú idő óta tehetetlenséggel küzd, hogy a történelmi multtal bíró ugynevezett vármegyei élet hova-tovább gyöngül, hogy a megyei közigazgatás vezetésében azelőtt résztvevő egyének sorai mindinkább gyérülnek, az egykor oly intensive látogatott megyegyűlések mind jobban elnéptelednek, hogy vármegye tanácskozásaiban való részvétel mind szűkebb térre szorul s hogy nincs messze az az idő, amidőn az egész szervezet egy hatalmas gépezet alakját ölti föl s a régi alkotmányos tusák helyét a száraz beureakratizmus foglalja el.

És viszont annak, aki e tagadhatatlanul meglévő jelenséget figyelemmel kíséri, látnia kell azt is, hogy a vármegyei életnek és szervezetnek ezen erőtlenedése magában rejti a városok újjászületésének termékeny csiréit. Látnia kell, hogy a vezető szerep mindjobban a városok felé közeledik, a politikai érzelmeik kifejezőivé a városok lettek s látnia kell azt is, hogy a városok immár nem csupán az ipar kereskedelem és gazdasági élet gócpontjai, de a megindult általános fejlődésben, az élet ezer és ezer s új és újabb változatai által a köz- és állami életnek új és általános erőforrásai lettek.

Nem kívánunk itt, ezen előterjesztésünk keretén belül ezen jelenségek okainak vizsgálódásával foglalkozni, de annak bizonyosságára, hogy ezek tényleg megvannak, hogy ezek nem valami üres, s minden realis alapot nélkülöző képzelődések: hivatkozunk a törvényhozási és kormányhatalmi tényekre s feltétlen hitelt érdemlő kijelentésekre, melyek a városok újjászervezését, önkormányzati joguknak kiterjesztését, egy új városi törvény megalkotását s ez által a törvényhatóságnak legtöbbször jóakaratu, de az ered-

ményre nézve csak gátló gyámsága alól való föloldását célozzák.

Az adott viszonyok között tehát amidőn a megindult általános tejlődésnek meg úgy szólván csak kezdőperceit éljük, s amidőn a percről-percre változó életviszonyok szinte naponként új és újabb feladatok megoldását róják a városokra, magának az érdekelt város közönségének kötelessége a sarjzadó fejlődésnek helyes irányt szabni, annak alapjait biztos talajra fektetni, s ezen nagy munkának végrehajtására egy minden tekintetben megbízható, a közérdek iránt éber érzékkel s megfelelő szakértelemmel bíró tisztikart teremteni.

Kétséget nem szenvedhet t. Szakosztály, hogy ez a törekvés, melynek minden nemesen gondolkodható ember lelkében élnie kell: a létfeltételeinek kizárásával, a minden emberrel veleszületett előrehaladási vágy szinte erőszakos visszaszorításával, a mindinkább kiélesedő ellentétek, s jog és igazságtalan megkülönböztetések felállításával, vagy azoknak megtűrésével megvalósulást soha nem nyerhet.

Már pedig azok az ellentétek, amelyek e város tisztviselői karának a közjó fokozására tevékenységére eddig is bénítólag hatottak, mindinkább szaporodnak; azon jog és igazságtalan megkülönböztetés pedig, a melyet eddig is szóltanul elviselnünk kellett, az állami, megyei, törvényhatósági és más tisztviselői ipari munkások javadalmazásának emelése által is legujjabban olyan mérvet öltött, hogy azt a legteljesebb szégyenérzet nélkül elhallgatnunk nem lehet. Mert ha csak egyetlen futó pillantást is vetünk azokra az állapotokra; a melyek e város tisztikarára szinte megdöbbentő hatással vannak, úgy mindenkinek be kell látnia, hogy a jelenlegi viszonyok változatlan fenntartása nem annyira e város tisztikarára, mint inkább a város jövő fejlődésére s főképen a közérdekre nézve lesz pusztító hatással. (Folyt. köv.)

### Nyirbátor és Vidéke.

(Rovatvezető: **Kuton Benóni.**)

#### Szervezzük a rendőrséget.

A szokások, az emberek és intézményeik korok szerint változnak. A mi jó volt ezelőtt száz, ezer évvel, az nem válik be ma, a mi szükséges volt a multban, az esetleg teljesen felesleges napjainkban; de viszont, ami nélkül ellehetek a régiak, arra esetleg nekünk égető szükségünk lehet.

Rége nem voltak kiépített utak, vasut, táviró stb. nem volt rendőrség sem, hiszen felesleges is lett volna, mikor a nemes urak ököljoggal amugy is szolgáltatnak maguknak igazságot. Elég volt a diszbe öltözött hajdu, akinek bajusza jól vág, ruhája jól fest, sarkantyuja kitünően peng.

A városokban azonban a hajduk lassanként, úgyszólván szemünk láttára rendőrökké változtak át. Egy városnak ma a rendőrség elsőrendű szükségletét képezi. Így van ez Nyirbátorban is. Nem csak a gyakori verekedések, utcai csendháborítások stb. de egyéb szempontok is arra figyelmeztetnek, hogy a mult igénytelensége lejárt, *szervezni kell a rendőrséget!*

Ki ügyel a közegészségügyi rendeletek végrehajtására, a köztisztaság fenntartására, a rend és csendnek kicsoda az öre, a személy és vagyonsbiztonság fölött ki örködhetik más, végelemzésben mint a rendőr?!

Nyílt támadások, örült lármás jelenetek, botrányok vannak napirenden az utcán és nincs aki azokat megakadályozza. Az éjszakai közbiztonság felett néhány jóra való öreg ember örködik, akinek — koránál fogva álmatlan éjszakái vannak ugyan, de aki sem tanultság, sem erő dolgában nem áll azon a szinten, hogy mig mi 7 ezeren alszunk

**Sirolin**

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer-

**tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamárhurut** és különösen **láb-**

**badozóknál influenza után** ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva.

**F. Hoffmann-La Roche & Co** vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

az ő kezében legyen a mi életünk, vagyunk, nyugodalmunk.

Egy szó, mint száz! Itt az idő a mikor a rendőrséget szervezni kell!!

Jól tudom erre az lesz a válasz, hogy nincsen pénz, s így maradjunk csak meg a régi. De ezt a jelszót már tisztességesen elkoptatták Bátorban, halljunk valami okosabbat! Meg aztán itt van a csendőrség is! Vegye jobban gondjaiba a mi rendfenntartásunkat, de bármiképp is szűnjék meg már ez a fejtetejére állított logika, hogy mert „nincs pénz!” hát csak maradjon minden a régi, verkedjenek, lopjanak, lármáznak tovább is, akik ebben gyönyörűséget találnak.

Ne várjunk áldozatokat, kiknek megdöbbséget győzzön meg a rendőrség szervezésének szükséges voltáról, hanem szervezzük és pedig okosan célszerűen a rendőrséget, mielőbb nagyobb bajok nem kényszerítenek rá.

Kuton Benóni.

## Hangverseny.

A Bessenyei Kör november 21-én rendezte első idejű estjét. A Bessenyei Kör úgy látszik az idén sem más, mint egy vidéki „hangverseny rendező iroda,” — mely minden kulturális célját abban látja, hogy egy néhány művész és művésznő impresszáriója gyanánt szerepel. — Különben ezért is köszönettel tartozunk, mert impresszárió nélkül aligha keresnék fel a művészek a mi műpártolástól nem nagyon híres városunkat. — Nem célunk e helyen a Bessenyei Kör céljával bővebben foglalkozni — e témával mult évi számainkban eleget foglalkoztunk.

Az estély a magasabb zene és ének művészetnek volt szentelve — melynek nálunk még ez idő szerint igen kevés megértője és élvezője van, ennek tulajdonítható, hogy dacára a kitűnő szervezésnek nem volt elég publikum.

A műsort Popini Albert dr., a Kör buzgó titkára kezdte meg egy felolvasásával a hárfáról. A hárfa történetéről, e romantikus világban is a francia udvarnál való szerepléséről beszélt, érdekes, gyakran poétikus előadásban.

Következett Mosshammer Román soló hárfaszáma. Mosshammer művészetét már tavaly élveztük. Lebilincselte a publikumot, különösen a „Capricciónak” pianissimo részleteivel. Hárfája szinte tulságos tökéletes.

*Anthes György* operánk jónevű énekese nem tehetett eleget ígéretének, mert az őszi idő értékes hangszárait eltompította és hiába közsörülte őket — tudtukkal jó budai karccsal. — Helyette egy igen kedves és kiváló művésznővel ismerkedtünk meg, V. Krammer Teréz urnővet, kit operánk büszkén vall tagjának. Megjelenése bájosan egyszerű. Szép asszony, a kiről még akkor is kedvezően nyilatkoznánk, ha nem részesített volna ily magas zenei élvezetben. — Ki azonban csak a hangversenyéről ismeri Krammer Terézt, nem jól ismeri — őt igazi környezetben az operában kell hallani. — A Korona termének nincs meg a kellő akustikája és szűk voltánál nehezebbé teszi az éneket — még olyan hanganyag mellett is, mint a Krammer Terézé. — Krammer Teréz e mellett kiváló színművésznő is és így különösebb érdemeül kell tudni, hogy a concert teremben levetett minden színészi pózt. — Szünni nem akaró tapssal hálálta meg a publikum művészi énekéért. Igen kedvesek voltak a ráadásul adott magyar népdalok és csuplék.

Mosshammer Román, öcsését Ottót is magával hozta az idén, ki ép oly kiváló hárfás művész mint bátyja. Csodáltuk azon kiváló precizitást melylyel képesek voltak

a legtökéletesebb összhangot létre hozni. — A Rákóczi indulót is eljátszották, a titkár ur szerint hálából a tavalyi szives fogadtatásért, — ezt azonban minden hazafias érzésünk mellett elengedtük volna, nem tartva a hárfát alkalmasnak ez induló zenéjéhez.

Következett *Halasi Margit* urhölgy szavalata. Nagy studumra való készültséggel adta elő „Ráchel siralmát”. A közönség a szavalatott élénk tetszéssel fogadta. A program végére maradt annak legérdekesebb pontja: V. Krammer Teréz éneke, Riedl Nándor az opera karmesterének és a két hárfás művészek kíséretével.

*Gounod* „Ave Mária”-ja szinte templomi hangulatba ejtette a közönséget, mely megújuló tapsviharral hívta a művészeket, különösen Krammer Terézt a pódiumra, ki bucsuzóul egy pajkos dalt énekelt, melynek kellemes hatását magával vitte a távozó publikum.

y.

## Nyilt levél.

Méltóságos

**Gróf Pongrácz Jenő urnak**

a vármegyei szabadelvű-párt elnökének

**Bashalom.**

Méltóságos Elnök Ur!

A megye területén megalakult szabadelvű-párt azon megtiszteltetésben részesített, hogy alelnöki illetve járási elnökségeinek egyikét személyemmel töltötte be, — miután ezen megtiszteltetés — bár politikai szerepet nem vindikálok magamnak, — a párttal szemben — és annak érdekében, esetleges kötelességeket róhatna rám, mivel pedig az újabb kor magyarzatait az 1867-iki kiegyezési törvényekre vonatkozólag nézeteimmel meg egyeztetni nem tudom, különösen és főképpen pedig az eljárást és módot melylyel újabb az ügyek kezelve lesznek magamévá nem tehetem, a jövőben hazám boldogulására felvirágzására nézve károsnak tartom — kérem méltóztatásuk tudomásul venni és a pártunk is tudomására hozni, hogy a párt keretében betöltött alelnöki állásomról lemondok, — egyszersmind a párt kötelességéből kilépek.

Méltóságos elnök urnak tiszteletem nyilváníttása után vagyok kész hive

Thass, 1904. november 22.

**Gróf Vay Tibor.**

\*

Fentti nyilt levelet szerkesztőségünk a következő kíséreléssel kapta:

*Tisztelt Szerkesztő Ur!*

A nyár folyamán a szabadelvű-párt azon megtiszteltetésben részesített, hogy alelnöki állásainak egyikét személyemmel töltötte be, — akkor ezen megválasztásomat a helyi lapok regisztrálták, — bár magamnak politikai szerepet nem vindikálok — annál kevésbé sulyt, azonban kérem levelemnek b. lapján helyet adni, mert arra mégis sulyt fektetek, hogy mindazok, kik megválasztásomról esetleg értesülést szereztek, az újabb eseményekkel szemben elhatározásomról is értesüljenek.

Tiszteletem nyilváníttása után vagyok  
Thass 1904 november 22.

**Gr. Vay Tibor.**

## HIREK.

**Képviselő** volt tegnap délután, amidőn a központi választmányt kiegészítették, a köztisztviselési szabályrendelet megerősítését tudomásolták, Klappenbach (Fargó) Árpád városunk kötelességébe felvett szobrász ajándé-

kát: Petőfi szobrát örömmel fogadták, több felsőhatósági döntést tudomásul vettek, az állomás kibővítéséhez szükséges területet átengedték és egy pár kisebb fontosságu ügyet elintézték.

**Kirendelés** Az igazságügyminister Furman Lajos dr. nyiregyházi ügyvédet a nyiregyházi ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul rendelte ki.

**Hivatalvizsgálat.** Alispánunk a rendőrfő- és alkaptányi hivatal megvizsgálta és rendben levőnek találta.

**Kinevezés.** A belügyminister az Ófehértói anyakönyvi kerületbe Szepsy Sámuel, a petneházi Berczik Árpád, a nyirbéltekibe Böjthe Benedeket, a bezdédibe Pogácsás Györgyöt, a nagyhalászi Ruzsa Bélát anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

**Névmagyarosítás.** Csicsar Ferencz báji illetőségű vágbesztercei lakos vezetéknevét ministeri engedéllyel Kovács-ra magyarosította.

**Adófelszámolási bizottság.** Szabolcsvármegye adófelszámolási bizottsága, dr. Ferlicska Kálmán elnöklésével e hó 28-án kezdi meg üléseit, amikor a felebbezéssel megtámadott adókiutak kerülnek tárgyalás alá.

**Pártgyűlés.** A szabolcsvármegyei szabadelvű párt végrehajtó bizottsága Nyiregyháza a Korona nagytermében f. hó 27-én d. e. 10 órakor gyűlést tart, melyen a párttagok megjelenését a párt érdekében az összehívók okvetlenül kéri. Tárgyal Mandel Pál o. gy. képviselő által a politikai helyzet ismertetése van kitűzve. A meghívott gróf Pongrácz Jenő elnök, dr. Kállay Rudolf elnök, Martinyi József elnök, dr. Vadász Lipót jegyző és dr. Hoffman Mór jegyző irták alá.

**Táncmulatság.** A vasmegyeri ev. ref. iskolában, az orgona alap javára táncmulatsággal egybekötött teaestélyt rendeznek jövő hó 11-én. Az estély előre is sikerülnek jelezhető.

**Necrolog.** Szab. kir. Eperjes várost súlyos vesztés érte. Erdemekben megöszült, szeretett polgármestere, podhorányi Podhorányi Bálint, f. hó 19-én, 71 éves korában jobblétre szenderült. Temetése, melyen a polgári és katonai körök mind megjelentek, 21-én ment végbe óriási részvét mellett. A mindenkítől egyformán becsült és szeretett polgármester 41 évig állott a város szolgálatában. Az elhunyt városunkban is nagy ismeret-sége volt.

**A hárszabály erőszakos revíziója** vármegyeinkben is mély megdöbbenést keltett. Szabolcsvármegye lakossága pártállás nélkül elítéli Tisza törvény tipró eljárását és utálattal fordul el tőle, valamint az őt követőkötől. Lapunk más helyen foglalkozunk a revízióval itt csak arra mutatunk rá, hogy mennyire őszinte örömet keltett az ellenzéki pártok egyesülése és az egyesült ellenzéknek a magyarnemzet igazáért folytatott harca; — Kisvárdáról az ellenzéki ifjuság távirati uton fejezte ki, hogy az egyesült ellenzéknek küzdelméhez Isten segedelmet kéri. — Bogdány független választói a kormány jogtipró merénylete ellen hazafias bátorsággal küzdő egyesült ellenzéknek erőt és kitartást kívánva, távirati uton bizalmat szavazott. — Tiszalök értesítette az egyesült ellenzéki pártot, hogy a tiszalöki függetlenségi párt december 4-én délután tiltakozó népgyűlést rendez. — Kisvárdáról Kossuth Ferencznek a következő táviratot küldték: Magyarország képviselőházában e hónap 18-án a miniszterelnök, a Ház többsége és a kormánypárt többsége merényletet követett el a magyar alkotmány ellen. Megsértett törvényt és az országgyűlés hárszabályait. Az egyesült ellenzéki képviselőket szívünk igaz magyar érzelmével üdvözöljük, s kitartást, győzelmet



A legjobb legcsinosabb és legolcsóbb

••••• **keztük** •••••

bélelt 80 krajcártól feljebb, mégis csak BLUMBERG JÓZSEF keztyüs, sérvkötész és orthopaedistánál kapható.

**Nyiregyháza Városház-tér 2. sz.**

Betegápolási és gummi cikkek raktára.

kívánunk. Adja a magyarok hatalmas Istene, hogy úgy legyen. A kisvárdai függetlenségi párt megbízásából Hrabovszky Guidó elnök. Ezekon a táviratokon kívül nagyon sok felirat ment fel megyénkbel az egyesült ellenzékhez, amelyek mindegyike kitartásra buzdítja az egyesült pártot és biztosítja, hogy az a szabolcsi rész fogja tudni kötelességét, amikor módjában lesz az urnánál őszinti véleményét kinyilatkoztatni.

**Bál.** A nyiregyházi izr. nőegylet elhatározta, hogy bálját jövő évi január folyamán tartja meg. A rendezőség Rosenthal Gyula vezetésével már is élénk tevékenységet fejt ki, és így remélni lehet, hogy az idei bál nem fog sikerülni tekintetében az előbbieknél maradni.

**Tűz.** Tegnap előtt ójfel a megyeháztéren őrt álló Tirpák Mihály rendőr kellemetlen ruhaégés szagot érzett. Gyanusnak tűnt fel neki a dolog. Füstöt vagy tüzet azonban sehol sem lehetett látni. Hosszas keresés után azonban rájött, hogy dr. Jósza András utcáfelől teljesen sötét ablakain a bezárt ablakokon keresztül jön ki az égés szaga. Felhívta Jószaékot és meggyőződtek róla, hogy a vendégszoba butorainak a szövete égett. A rendőr a cselédség segítségével előtolta a tüzet, azonban a kár így is jelentékeny.

**A cukorrépa termelők mozgalmáról** már adtunk hírt, és rámutattunk a mai helyzet hátrányosságára. A tiszán-tuli kerület termelői most egyesületté akarnak tömörülni, és együttes gyűlést akarnak tartani. Aki a gyűlésen részt akar venni, egy levelezőlapon tudassa e hó 30-áig dr. Varga Lajos debreceni ügyvéddel, aki értesíteni fogja a gyűlés helyéről és napjáról.

**A „Baró Hirsch Mór”** jótékonyági és önszegélyező egyesület nyiregyházi fiókja saját jótékonyági alapja javára jövő hó 3-án, az ág. ev. népiskolában Dr. Pröhle Vilmos és Dr. Vietórisz József tanár urak, valamint a Santoch Alajos karnagy ur vezetése alatt a főgymnásiumi ifjuság zenekarának szives közre működésével estét rendez, amely iránt már most is nagy érdeklődés mutatkozik. Kezdeté délután 5 órakor. Belépti díj: személyjegy egyleti tagok és tanulóknak 50 fillér, nem egyleti tagoknak 1 korona.

**Tüntetés a kormány ellen.** Az eperjesi jogakadémia lelkes polgársága, mélyen megbotránkozva a parlamentben ezeréves alkotmányunk ellen elkövetett dűrva morényleten, f. hó 21-én este fél 7 órakor impozáns fáklyás menetben, a Rákóczi-induló, Hymnus, Szózat, Kossuth-nóta hangjai mellett végig vonult a városon és lelkesen tüntetett a törvény-tíró Tisza-kormány és aljas bérenczei ellen. A törvénygyilkolókat zajosan abugoló s az egyesült ellenzéknek lelkesen éljenző ezernyi tömeg előtt Dudás György jogász testületi elnök és Liszkay Miklós joghallgató gyűjtő hatású tiltakozó beszédet mondtak; Maibaum Jenő joghallgató városunk szülötte pedig ez alkalomra írt és csaruk rovatunkban közölt megkapó költeményét szavaltta el nagy tetszés mellett. A tüntetés a legnagyobb rendben folyt le. Az egyesült ellenzéknek pedig a következő táviratban üdvözülték: „Az egyesült ellenzék elnökségének Budapesten. Történeti pillanatok hatása alatt az egyesült ellenzéknek üdvözléteiket küldik az eperjesi joghallgatók. Lankadatlan hévvel működjenek együttesen! Vajha sikerülne eloszlatni a sötét fellegeket, mik elhomályosítják alkotmányunk egét! Isten áldása kísérelje a nagy munkát! — Az eperjesi jogakadémiai polgársága.” Itt kell még megjegyezni, hogy derék ifjuságunk a kormány eljárását helyeslő lapot, a „Magyar Szó”-t olvasó helyiségéből határozatilag kitiltotta; vasárnapi (nov. 20.) példányát pedig darabokra tépte és a Kossuth-nóta hangjai mellett ünnepélyesen elégette.

**Nyilvános köszönet.** A nyiregyházi ág. ev. gazdaközönség által a templom renoválására rendezett táncmulatságon a következők fizettek felül: Bánszki András 10 k., Kovács Mihály, Csengery Mihály 8-80—8-80 k., Geduly Henrik, dr. Meskó László 5—5 k., Kovács Mihály 4-80 k., Siklósi István, Huray Sámuel, Jánószky Endre, Fried Salamon 3-80—3-80 k., Szmolár András 3-60 k., Mátyás József, Pampuch András, dr. Trajtler

Soma, Hrusz József, Kovács Ferencz, Jánószky Gyula, Tiszószki, Mátyás 2-80—2-80 k., Bencs András 2-10 k., Gólián László, Déry Pál, Vietórisz Dániel 2—2 k., Bánszki János Szkubán Mihály, 1-80—1-80 k., Márföldi István 1 k., Kovács János (mandai), ifj. Jóba Elek, Kavács András (lovás), Korbely József, Nagy Pál, id. Henszely András, ifj. Henszely András Zomborszki Mihály, Nagy Mihály, Szmolár Mihály, Jánószki András és Zomborszki János 80—80 fillér. Összesen 103 k. 10 fillér, melyért hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség. A mulatság templomunk berendezésének céljaira 447 K 94 fillért jövedelmezett.

**A gőzfürdő mizériái.** Nagyságos Szerkesztő ur! Közérdekből méltóztassék a következőknek b. lapjában helyt adni. — A városi gőzfürdő éveken át bérlőkézen volt, aki igyekezett a nagyközönség jogos kívánságait — már csak a saját érdekének szemelött tartásából is — teljesíteni. Voltak azonban, akik elégedetlenkedtek, mert a fürdő építéséből és berendezéséből kifolyólag nem tudhat olyan kényelmet nyújtani, mint például a fővárosi fürdők. Elhatározta tehát a város, hogy azt házi kezelésbe veszi és kijavíttatja. Hosszu időn át szünetelt a fürdés és dolgoztak a mesteremberek *nagy igyekezettel*. Végre átadott vasárnap a gőzfürdő újra a közhasználatnak. Városunk lakossága hozzá van szokva a fürdő rendszeres használatához, melyet nehezen nélkülöztek a renoválás alatt is. Tömegesen keresték tehát fel vasárnap a fürdőt. Rossz hatást tett azonban a belépésnél rögtön a helyiségek fűtetlensége. Nem akartak azonban a megjelentek már visszatérni és azzal vigasztalódtak, hogy a medencében jó meleg víz lesz, amely megmenti őket a meghűléstől. Fogvaczogva vetkeztek tehát le az emberek és igyekeztek be a vízbe. De mintha a Tisza lékjébe zuhantak volna alá, olyan érzés támadt a fürdőzőkben. Dermedt tagokkal menekültek ki és haza a melegeitlen kútvizből. A nagy sietség miatt kevesen vettük észre, hogy a medence használatbavétel előtt nem volt kimosva és a javítások alkalmával ide hullott tisztáltsátságok a vízben uszkáltak. Meg is eredtek aztán rögtön a városi kezelésről szóló őszinte vélemények. Most pedig a fürdőzők nagy része orvosi kezelés alatt áll, mivel annyira meghűltek, hogy ágyba kellett feküdniök. Örülhet az, aki csak egy kis gyenge náthával fizetett meg kalandjáért. Vannak olyanok, akik erősen hangoztatják, hogy beperelik a várost illetve a felügyelettel megbízott tisztviselőt a gyógyköltségekért. A város hatósága pedig most újra munkába állította a maga mesterembereit és *munkájukat visszaigazítja a renoválás előtti állapotnak megfelelőleg*. A lakosság élelmesebb része a tapasztaltak nyomán elhatározta, hogy jövőben hévmérőt visz magával, mert tart tőle, hogy egyszer vagy megfőve, vagy jéggé fagyva kerül ki a házi kezelésbe vett gőzfürdőből. Nem tudjuk, mit szólnak a vázolt állapotokhoz a felügyelettel megbízott urak, nevezetesen a főmérnök, a g. tanácsos és a kerületi orvos ur. Tisztelettel, (aláírások).

**Halálozás.** Özv. Bartos Gusztávné a volt 48/49 es honvéd hadnagy özvegye városunkban el halt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

**Takarmány szállítás** ügyében az OMKE szerkesztőségünkhöz táviratot intézett s e szerint a közvetítő kereskedelem részére is engedélyeztetek kedvezmények.

**Lopás.** Csorba Istvánné keéki lakosnőtől Gál Mikó József és Törös Juliánna 14 évesek 26 kor. készpénzt elloptak. A piacdon káposztát áruló asszonnyal alkudozásba bocsátkoztak a tettesek, és e közben lopták ki zsebéből a pénzt.

**A sertésvásár** városunkban megnyílt és vészmentes területről a felhajtás megengedett.

**Gondnokság.** A helybeli kir. törvényszék. Balázs Istvánné apagy lakosnőt, és Halasi Lajos kisvárdai lakost gondnokság alá helyezte.

**A pincébe zárt tanuló.** (Nyirbátori munkatársunktól.) Nagy bosszuságot okozott egy Bátorhoz közeli faluban lakó X. barátunknak, hogy szép reményekre jogosító fiacskája a kis Laczi, szörnyű állapotban került

haza az iskolából. A kis Laczi gyerek ugyanis egyre szédült, félrebeszél, s olykor-olykor erőt vett rajta egy inger, amelyről bővebbet beszélhetnének, kik már tengeren utaztak! Biz a Laczi gyerek szörnyű állapotban volt, és e kegyetlenül komisz helyzetbe a tanító ur juttatta.

Ugy történt a dolog, hogy a kis Laczi szigorú következetességgel járt az iskola helyett — a falu végén levő erdőcskébe madarászni, fészket szedni. E napokban akaratlanul az iskolába vitte őt lába, hol is a tanító ur pipaszára szoros barátságot ajánlott fel neki, és ráadásul meg ott maradt az iskolában — lecke után. Laczi vigan fűtyörészve nézett ki az ablakon, mintha az iskola és kis erdő között semmi különbség se volna. A tanító ur azonban látva Laczi szenvedélyes érdeklődését a hiru világi dalok iránt, fogta a kis Laczit és — itt jön a borzasztó eset — lezárta a pincébe, akár csak a chiloni foglyot annak idején. Itt eszébe jutottak a dajkamesék kísértetei, szörnyei, vasorru bábái, ott kószáltak valamennyien előtte s szörnyűsége viaskodást vittek véghez phantasiája porondján. A félelem szörnyű lidérce belevájta karmait a Laczika lelkebe, s valamely kuckóban kuporgott reszketve, mig csak egyszer — vagy csak úgy sejt-hettük?! — elaludt. Nagy csend honolt a pince sötétjében, nem hallatszott semmi nesz.

Hanem aztán egyszerre vége szakadt a csendnek. Furcsa nótázás kelt. A Hymnus magasztos dallamából szörnyű ordítással csapott át a kis Laczi a „Zimberi-zombori szép asszony”-t dicsőítő közmegeunt nótába, melynek vége kinos zokogásba fulladt, hogy az enyhe átmenetet képezzen egy szerelmi valomáshoz hasonló ömlengéshez, melylyel a tanító urat ostromlá Laczika.

Megijedve rohant le a tanító ur a pincébe, ölbe kapva Laczit, szaladt vele haza szüleikhez. A félelem fentebb említett szörnyű lidérce mintha józan esztől fosztotta volna meg a nebulót!

A család kétségbeesetten állott önkívületben fekvő gyermeke felett, s midőn az félre beszélt, és félre — — tengeri betegséggel, futott a megijedt apa az orvosért.

Kérek visum repertumot! Visum repertumot! Pör lesz! Bünvádi följelentést teszek! Pör lesz, nagy pör, óriási pör, monstra pör! Megölte a gyermekemet! Megörjítette Laczimát!

A doktor ur kimént, megnőzte, vizsgálta Laczit. A család lélekzet folytva leste ajkáról a szót:

A gyerek — be van rugva! részeg!.. Mint a villám cikizzott át a tanító ur agyán a gondolat: Isten a világ felett! Laczi, te lóköttős, te megittad a boromat! Laczi mit tettél?! Laczika felelt: Zimberi-zombori, zimberi-zombori! Aki a babáját! Könnyű neked Kati!

Hallgass te lóköttő! — Kiált a tanügyész ur. — Most majd én kérek visum repertumot, mert pör lesz, nagy, óriási, monstra pör! A Laczika által elfogyasztott bornak az értékét a nyirbátori kir. járásbiróság a visum repertum alapján fogja megítélni a tanító urnak. Denique, pör mégis lesz!

K-n B-1.

**Dr. Rózsa Ignác** karlsbádi fürdőorvos, mint az emésztőszervek betegségének szakorvosa, a téli hónapokban Debreczenben (Piacz-utca 32. Szedlák-ház) folytatja orvosi működését.

**Érdekes** mai hirdetési rovatunkban található Sámuel Heckscher senr hamburgi szerencse jelentése. Ezen cég a nyeremények gyors és titoktartás melletti kifizetések által az itteni vidéken is a legjobb hírt szerzette meg. Ez által ezen hirdetésre már e helyen is felhívjuk a t. olvasó figyelmét.

**Dietrich-féle tearumok, Czuba-féle Cognac, Orosz tea, kávé és legjobb fűszerféléket, ugyszintén mindenféle vadász töltények, m. kir. löpor. serét dugasz és játszó kártyák legjutányosabban beszerezhetők Hirschler M. czégnél, Nyiregyházán, az Orosi- és Iskola utca sarkán. <sup>1</sup>/<sub>8</sub> klg. legfinomabb tea 75. krajczár.**

## Garantált politikai hírek.

Mint hírlik Nyiregyházán a „Kormány-párt” két jelöltet fog felállítani a közeli választások alkalmával, bizva abban a jó régi mondásban, hogy „jut is, marad is”! (Pedig bár igaz, hogy jutott, de hál' Isten aligha fog maradni a Tisza kormányból?)

Mint egész biztos forrásból értesülünk, a nyiregyházi kormánypárt e hó 27-én vasárnap d. e. 10 órakor a Korona-szálló nagytermében pártgyűlést tart. Mandel Pál országgy. képviselő fogja ismertetni a kormány helytelen eljárását, mire Tisza Istvánnak a párt üdvözlő táviratot meneszt?!

Kis-Várdán tekintettel a közeli választásokra, mint hírlik a szeszkontingenst tetemesen felemelik, míg a szeszadót 1905-re az állami ellenőrzésből kivonják?

Nyirbátorba már régen eljutott annak híre, hogy új választások lesznek. Ebből kifolyólag Bátorban az ez ősszel termelt összes „kutya kölyköket” a legszorgosabb gondozás alá vették? Ez sem kutya!

A Szabolcsmegyei Uj-párt behatóan foglalkozik a katona-i kérdéssel is, hogy ezt minél hathatósabban eszközölhesse, belevonta „Katona Bélát a szervezkedésbe”!

Mint értesültünk, a szabolcsmegyei kormány-párt a 27-én megtartandó pártgyűlés meghívóit az elnökök irták alá, és ezzel kimerítették a párt összes tagjait? Pardon! még maradt alelnök s tán jegyző is?!

Ez már szin igazság!

Mi a Tisza István legnagyobb és legmegdönthetlenebb *nemzeti viamánya?*

Hogy végre, valahára sikerült neki *egy kalap alá hozni az összes ellenzéket!*

## CSARNOK.

### A magyar ifjakhoz!\*)

Jelige: „Elég soká voltunk fajankók”  
Petőfi.

Ébredj, hazám ifjusága  
Ébredésed szent diadal . . .  
Ébredj . . . lássa egész világ,  
Hogy él s magyar még a magyar!

Ébredj, hazám ifjusága!  
Ellenid a sirod' ássák —  
Ébredj . . . ne hadd elrabolni  
Hazád édes szabadságát!

Ébredj, hazám ifjusága!  
Kossuth apánk lelke vezet —  
Ébredj . . . ne hadd beszennyezni  
Ezeréves szent nevedet!

Ébredj, hazám ifjusága!  
Hadd lobogjon a szövétnék,  
Melyre téged: Szentháromság!\*\*)  
Lángbetűkkel beszövétnék!

Ébredj, hazám ifjusága!  
Rivaljon a kürtök kürtje!  
Mely a Névtetenek ezrét  
A hazáért halmi küldte!

Ébredj, hazám ifjusága!  
Hadd peregjen a harczi dob,  
Hogy újra a magyar legyen  
Népek között a legnagyobb!

Ébredj, hazám ifjusága!  
Hadd ropogjon ágyu, puska —  
Ébredj . . . ha jön ezer annyi  
Német, török, tatár, muszka!

Ébredj, hazám ifjusága!  
Hadd villogjon, csengjen a kard! —  
Hadd tanulja meg a világ  
Félni s tisztelni a magyart!  
Eperjes, 1904. nov. 20.

M. Vándor Jend.

\*) Szerző elszavalta 1904 évi nov. 21-én a joghallgatók által rendezett kormány ellenes tüntetéskor Eperjesen.

\*\*) Szabadság! Egyenlőség! Testvériség!

## Apróságok.

### Laikusról.

Aki nem ért valamihez: az tudatlan. Aki nem ért valamihez és mégis beleszól: az kotnyeles. Aki nem mestere valaminek: hóhéra az annak. Aki a bankot adja: az tudakos. Aki tudhatna és mégsem tud: az számár. Laikus pedig az, aki . . .

### I.

Ugy mondatott el, hogy Oroson, mikor a hajógyárat, vagy na hát mindegy, az állomást építették s már éppen a szép tarka cserepek felmozaikozásánál tartottak, az építkezés rohamos haladásának megvizsgálására az osztálymérnökség kiküldi a maga jól vassalt, abszolút elméleti tudású mérnökét, aki addig turkál a cserepes háta megett, míg kiböki: „no hát ez nem cserepezés!” — A cserepes, ki eddig is féltékeny szemekkel pislogott, örül, hogy odamondhatja: „ahhoz nem ért a tekintetes ur, ahhoz maga laikus.” — A frappirozott mérnök még egyszer próbál szerencsét: „Mondja meg hát legalább mi az a laikus? — Az? Marha.

### II.

A nyiregyházi ipartestület jegyzői állása valóságos tűzpróbája a becsületességnek, mert aki ott nem esik kísértésbe . . . na, de vannak abszurdumok is. A testületi tanács ezen segíteni kívánt és összeülve egy izben komoly blattal szivarozott. A mint mondtam a tanács a bajon segíteni akart.

„Dejszen isz hát a jó bizonyítványra csak lehet adni valamit!?”

A tanács bólintott. — „Oszt mégis-mégis.”

„Tán ez a baj?”

„Mi a baj?”

„Hát az a baj, hogy laikus kell oda, mi meg nem vagyunk elég laikusok.

Mihály és társa.

## KÖZGAZDASÁG.

### A homoki szőlőmivelés.

(Lapunknak ezen cikk közlés végett, a m. kir. földművelésügyi ministerium elnöki osztálya által, 8327 eln. szám alatt küldetett.)

— Ministeri megbízásból írta: **Rácz Sándor**, m. kir. vinecellériskolai igazgató. —

Figyelemmel kellennünk arra is, hogy homoki szőlőt oly helyen létesítsünk, a hová az építkezési anyagot könnyen szállíthatjuk. Oly helyen, a hol jó ut nincs, 2—3 kilométeres homoki uton drágább a szállítás, mint 10—12 kilométeres jó uton. Már pedig a szőlőben elég fuvarozni való van. Ha tehát lehetséges, létesítsük a homoki szőlőt vasut, vagy országut mellett, vagy ahhoz közel, hogy mind a terméshez szükséges anyagok odaszállítását, mind a termelt bor, csemege-szőlő stb. elszállítását olcsón teljesíthessük.

Fontos dolog továbbá, hogy a szükséges trágyát könnyen beszerezhessük-e és végül, hogy a munkásviszonyok megfelelő-e, azaz, hogy áll-e ott mindig elegendő munkaerő rendelkezésre?

Mielőtt az alkalmas fajták megválasztására és a telepítési munkák ismertetésére kintennék, szükségesnek tartom előbb az őszi és téli munkák helyes végzésének leírását.

#### A fedés.

A fedés célja az, hogy a tőke mindazon részeit, a melyek a jövő évre csapokat vagy szálvesszót szolgáltatnak, a téli hidegtől s az ólmos esőtől megvédelmezzük. A fedés abból áll, hogy a tőkét homokkal betakarjuk. Azokat a tőkét, a melyeken csak csapokat fogunk hagyni, a meghagyandó csapok magasságáig fedjük be; ellenben azon tőkénél, a melyeken szálvesszős művelést akarunk teljesíteni, a vesszőből is kell egy-néhányat befednünk, de óvatosan és vigyázva, nehogy összetörjenek.

A fedés ideje csak akkor érkezett el, ha a tőke a leveleit már mind elhullatta. Meg kell ezt várnunk, annyival is inkább, mert a korai fedésnek sok hátránya van; a szemek könnyen kipálhatnak. Legcélszerűbb lenne, ha a szőlő 1—2 fokos hideget még fedetlenül érne, mivel azonban ezt a mi

gyakran változókéony hőmérsékleti viszonyaink mellett biztosan megvárni nem lehet, legalább addig ne fedjük be a homoki szőlőnket, míg azt egy-két jó dér nem érte.

#### Trágyázás.

A trágyázás célja, hogy a szőlő által a homokból évenként elvont tápanyagok pótolhassanak s a termés fokoztassék.

A szőlő a talajból többféle tápanyagot vesz fel; legtöbbet azonban a nitrogénből (légeny), a káliumból s a foszforból. A trágyázás szempontjából tehát első sorban a szőlőnek ezen három főtápanyagát kell figyelembe vennünk.

A szőlőművelésre használt homoktalajok ezen tápanyagokat különböző mértékben tartalmazzák s e szerint a gyakorlati életben szegényebb és gazdagabb, vagy gyenge s jó termőerőben levő talajoknak nevezetnek. A talajok ezen u. n. ősi tápanyagkészlete azonban csak részletenként (a málasztó tényezők közrehatásával) kerül a szőlő által felvehető állapotba; a szegényebb talajokból természetesen kisebb, a gazdagabb talajokból nagyobb mennyiségben.

A szőlő azonban sokkal több tápanyagot igényel, mint a mennyit a legjobb termőerőben levő talaj is tápanyagkészletéből az évi elmálás folytán felvehető állapotban szolgáltathat; különösen akkor, ha a szőlő termésével évről-évre a fűrt tartalmán, tehát a boron kívül a törkölyt, a vesszőket, a zöld hajtásokat stb. is kivesszük és nem adjuk vissza a szőlő földjének.

De különben is nagyon kivételes az oly homok, a mely a tápanyagokat éppen oly arányban tartalmazza, mint azt a szőlő megkívánja. Ebből az okból a trágyaanyag minőségének megválasztása és mennyiségének megállapítása első sorban attól függ, hogy a trágyázással a szőlő mindhárom főtápanyagának, vagy csak a tápanyagok egyikének, vagy másikának pótlása szükséges-e?

(Folyt. köv.)

### Szerkesztői üzenetek.

**K. B. Nyirbátor.** A negyedik közlemény helyszüke miatt jövő számunkra maradt. Üdv.  
**K. V.** Jövő számunkra szorították aktuális közlemények.

**Kósa Lajos „messiás” ur Budapest.** Közleményét teljes egészében mult számunkban közölt okokból nem közölhetjük. Mutatványként azonban az utolsó versszakot leadjuk.

Ez alkotmány-bünt vajjon ki idézte,  
Tisza Istvánnak kék-sötét lelke,  
Azt hiszi ott ragad a hol most ül,  
Oh nem biz ő; de a széken alul  
Monykó csapja a r e z u l.

### Nyilttér.\*)

**Dr. Guttman Zsigmond**

ügyvéd irodáját

**Nyiregyházán, Vármegyeház-tér  
16. sz. Nádassy-féle házban megnyitotta.**

**Dr. Furman Lajos**

ügyvéd, irodáját **Nyiregyházán,  
Vármegyeház-utcza 10-ik szám  
alatt, a görög kath. paplakkal  
szemben megnyitotta.**

**K**arácsonyi alkalmi cikkek  
kelárusítása mélyen leszállított árak mellett  
folyó november hó 20-án veszi kezdetét

**UNGÁR LIPÓT** divataruházában.

\*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy:  
**bevásárlási utamból hazaérkeztem.**

**Női- és gyermek-felöltő! Női modell!!**

Kalaptermemet az ujdonságok legujabb és legolcsóbb vívmányaival ruháztam fel, ugymint:  
a legdivatosabb és legfinomabb fekete és színes havelok, őszi kabátok

**tíz koronától feljebb.**

Fekete és színes őszi köpenyek 18 koronától feljebb.

Téli modell különlegességek női és gyermek felöltőkben, bámulatos olcsó árak mellett nálam kaphatók:

Tisztelettel: **Halmágyi Sámuel utóda,** legnagyobb női divat, felöltők, és model kalap áruháza, Tokaji-utca 1. szám.

**Minden család pénzt takarít!**

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90.	Finom ajour 6 sz. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	Remek 6 szem. vászon damaszt garn. csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 db. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég esodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég gyöngy vászon csak f. 5.45
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 8.25	50 rőfös vég írlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65
30 rőfös vég esikos kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég esikos és kockás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40.	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40
Remek női ing vászonból kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55.	Remek női chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45
Varrás nélküli vászon lepedő 2 m. hosszú és 1 1/2 m. széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 m. hosszú, 1 1/2 m. széles csak f. 1.05	<b>Nemzetközi keresk. ügynökség</b> Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.	
		Remek selyem cloth paplan minden színben f. 3.95	Remek cashmir paplan minden színben csak f. 3.55

**Alkalmi vétel.**

**SULYOK JÁNOS**

órák és ékszerésznél kaphatók a legolcsóbb órák és ékszerek

**Nem kell Bécs sem Budapest!**

Valódi system **Roskopf** órák 3 évi jótálás mellett 5 kor., belső üveg kerettel 7 kor. Ébresztő órák 3 koronától feljebb.

Útó inga órák 10 korona 5 évi jótálás mellett. 8 napos sulylyal 26 korona.

Valódi Khina ezüst gyertyatartók 8 koronától feljebb.

Ezüst óralánczok kövel, vagy hosszú, darabja 4 korona.

Arany gyűrűk 5 koronától feljebb.

Gyermek függők 14 kar. aranyból 3 koronától feljebb.

Két fedelű nikkell órák 9 korona.

ezüst órák 11 korona.

Vidéki megrendeléseknél csakis csomagolás számíttatik fel.

**Menyasszonyi kelengyék!**

Divatszövetek a legfinomabb kivitelig.

Angol és Schottis kelmék ruhákra és costumökre.

Blous-szövet különlegességek.

Blous-selymek különösen schottis selymek egyes blousokra nagy választékban

Női és férfi kész fehérnemű, pamut- és cérnáváznak, fehér és színes asztalkészletek, törülközők, zsebkendők.

Legujabb barchetok, flanellokbán nagy raktár. Blous flanellek gyönyörű mintákban.

**Őszi divat ujdonságok!**

Futó és Sopha szőnyegek, plüss kocsi-takarók, ágyterítő készletek, csipke- és gyapju függönyök

**rendkívül nagy választékban.**

Fenti cikkek csakis a legdivatosabb és legujabb kivitelben, gazdag választékban vannak raktáron s **a legszolidabb árak mellett** árusítatnak el.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri:

**UNGÁR LIPÓT divatáruháza**

Margit flanell gyönyörű mintákban 1 méter 56 fillér.

A kisvárdai izr. hitk. előjáróságától,

501  
1904 sz.

## Hirdetmény.

A kisvárdai izr. hitk. tulajdonát képező Szt.-László-utca 55. sz. alatt levő földszintes háza, melléképülettel, szép nagy kerttel eladó. Venni szándékozók alulírott hitk. elnöknel, zárt ajánlataikat 2000 korona bánompénzzel el látva, f. évi december hó 20-ig adják be, ahol a részletes feltételek is meg tudhatók.

Kisvárdá, 1904, november 20-án.

Weisshaus Ignác,  
hitk. főjegyző.

Szell Mihály,  
hitk. elnök.

## ..AKI TUDJA

azt, hogy a padlók bemázolására új fénymáz létezik, mely 2 óra alatt borostyánkeményre szárad, az csakis az új

mosható

## EGLASINE

padlófénymázat

világossárga, sárgásbarna és mahagonibarna színekben használja. Egy pléhdoboz, mely netto 1 kilót tartalmaz és 14 négyzetméterre elegendő két koronába kerül.

Az eddig használt padlófénymázak hosszú ideig tartó száradása, azok utólagos ragadóságát okozta, úgy, hogy por és piszok a padlóba könnyen behatolhatott. E bajon az EGLASINE fénymáz teljesen segített. Azonkívül teljesen szagtalan, bemázolások ruganyosságuknál fogva nem lesznek durvák, hanem megtartják ellenálló képességüket a korai elkopással szemben. — Kapható:

Hibján S. utóda cégnél, Nyiregyházán.

## Szélhajtó és görcs- csillapító

## Biebergeil- Cseppek

Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő háziszor

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb. Utánvét 2 kor. 50 fillér nem küldetik.

Megrendelhető:

Julius Bittner gyógyszerházból,  
Gloggnitz (Nied.-Oest).

ad. K: 16690.

1904.

## TÖLGYFA

eladási hirdetmény.

Nyiregyháza város zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen eladja, a 16-9 kat. holdnyi vágás téren levő tölgy, mûfa, szerszámfa és tűzifa anyagot.

A zárt ajánlatok 1904. évi december hó 12-én, délelőtt 12 óráig a város polgármesteréhez nyújtandók be.

Az ajánlat benyújtásával ajánlattevő elismeri, hogy az eladási feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Az eladási feltételek a városi gazdaságtanácsosi hivatalban megtekinthetők.

Nyiregyháza, 1904. nov. 19-én.

Májerszky Béla,  
polgármester.

## Borju gyomort

vásárol

legmagasabb árak mellett

Leop. Sámuel

Teplicz-Schönau

bőr- és hulladék kereskedő.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

Téli és nyári gyógyhely.

Európa leggazdagabb természetes kénes hévíz forrása 49° c. 17. millió liter napi mennyiség. Reuma, csúsz és köszvény ellen, ivó és fürdő gyógy mód.

Téli idény ez évben bevezetve.

165. kényelmes lakószoba ez évben ujonnan berendezve. 70 holdas park és erdő. Évi forgalma hétezer állandó fürdővendégnél több. — Nyáron naponta 16. télen 4 vonat közlekedés, állandó fürdő orvos, vasútállomás, posta, távirda, telefon a fürdő telepen. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve. Penzió, okt. hó 1-től, május 1-ig. Fürdés és teljes ellátás hetenkint:

tizennyolcz forinttól feljebb.

ad. K: 16148|1904,

## Hirdetmény.

Nyiregyháza város részéről közhírré tétetik, hogy a képviselőtestület Kgy. 251. K. 15223|1904. számú határozata alapján, a város tulajdonát képező vásárvám helypénzszedési jog az 1905 évi január 1-től 3 évre, zárt ajánlati versenytárgyalás útján bérbe fog adatni.

A zárt ajánlatok az 1904. évi december hó 15-én déli 12 óráig a város polgármesteréhez nyújtandók be.

Tartoznak árverelők a kikiáltási összeg 10 százalékát 2000 koronát készpénzben, vagy óvadék képes papirokban a város házi pénztárába az árverés előtt letenni.

Az ajánlat benyújtásával ajánlattevő elismeri, hogy a bérbeadási feltételeket ismeri, s azoknak magát alávetni.

A bérbeadási feltételek a város gazdasági tanácsosi hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nyiregyháza, 1904. november 21.

Májerszky Béla,  
polgármester.

Ispán, vagy kezelő tisztii állást, szerény feltételek mellett, azonnal is elfoglalhat egy 33 éves ev. ref. vallásu, nős, végzett gazdász, e téren 12 éve működik.

Czim a kiadóhivatalban meg tudható.

## SIRKÖVEK

mindenféle alakban, nagyságban és a legolesóbb árak

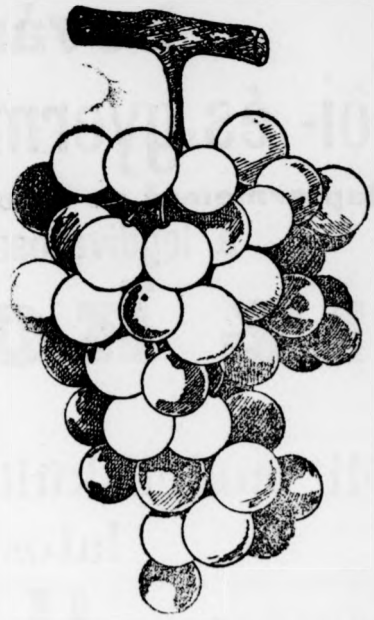
mellett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál

Nyiregyházán, Vármegyeház-u. 5. sz.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolesóbb árak!



Legolesóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélylyel és állami felügyelet mellett létesült.

## 2-3 középiskolát

végzett fiu

tanulóul

!!FIZETÉSSEL!!

felvétetik

Piringer J. könyvnyomdájába.

## GYORSAN

lohasztja a test elzsírosodását, ártalmasságáért jót állás. Thile soványító theája, miről legjobb bizonyítványok tanuskodnak.

Helyben csomagja 2 K.

Vidékre 2 kor. 50 fil.

Bérmentve, utánvét mellett kaptató:

==Török József==

gyógyszertárában, Budapest, Király-utca

## Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.



Legnagyobb  
nyeremény sze-  
rencse esetén  
600.000 Márk

## SZERENCSE JELENTÉS!

Első huzás december 15-én.

Nyereménye-  
kért az állam  
szavatol.

### Meghívás a részvételhez, szerencse eseményhez.

Hamburg városa által kezelt nagy sorsjátéka, melyben  
**8 millió 325.120 Márk**

biztos nyereménnyel sorsoltatik. A főnyeremények ezen na-  
gyon előnyös sorsjátéknál következnek. A lehető legnagyobb  
nyeremény szerencse esetén **600,000 Márk**.

1	díj	á	300,000 Márk.	1	nyeremény	á	40,000 Márk
1	"	"	200,000 "	1	"	"	30,000 "
1	"	"	60,000 "	7	"	"	20,000 "
1	"	"	50,000 "	1	"	"	15,000 "
1	"	"	45,000 "	11	"	"	10,000 "
1	"	"	40,000 "	26	"	"	5,000 "
1	"	"	35,000 "	83	"	"	3,000 "
1	"	"	30,000 "	106	"	"	2,000 "
1	nyerem.	"	100,000 "	415	"	"	1,000 "
1	"	"	60,000 "	552	"	"	300 "
1	"	"	50,000 "	146	"	"	200 "

Ezen sorsjáték, mely 7 osztályból áll 85000 sorsjegyre 41.225 nyeremény  
nyel és 8 díjjal úgy, hogy megközelítőleg a sorsjegyek felének biztosan nyer-  
nie kell. Az I-ső osztályban szerencse esetén a legnagyobb nyeremény 50.000  
Márk, emelkedik a 2-ik oszt. 55000, 3-ik oszt. 60000, 4-ik oszt. 65000, 5-ik oszt.  
70000, 6-ik oszt. 80000, 7-ik oszt. 600.000 Márk.

Az első osztályra, melynek huzása hivatalosan 1904. december hó 15-ére  
állapított, meg kerül:

Egy egész eredeti sorsjegy 6.— márka 7 K — f.  
Egy fél " " 3.— " 3 K 50 f.  
Egy negyed " " 1.50 " 1 K 75 f.

A befizetés a következő osztályokra u. m. A hivatalos nyeremény táb-  
lázatát, melyen az állami ezimer látható, kívánatra ingyen és bérmentve meg-  
küldöm.

Minden résztvevő a megtartott huzás után azonnal felszólítás nélkül a  
nyeremény jegyzéket kapja.

A nyeremények kifizetése közvetlen általam, a feleknek gyorsan, titok-  
tartás mellett eszközöltem.

Rendeléseket kérek postautalványon, de utánvét mellett is történhetik.

Forduljanak tehát rendeléseikkel a közeledő huzás miatt azonnal,  
legkésőbb f. é. december hó 15-ig bizalommal

## Sámuel Heckscher senr.

banküzlethez Hamburgban.

Ovakodjunk az utánzásoktól.

### ● A kályha ezüst csak akkor ●



≡ Szabolcsmegyei kizárólagos főelárusító: ≡

## Fleiner Lajos vaskereskedő.

Viszont elárusítók kerestetnek. — Minden

helységben csak egy.

Ovakodjunk az utánzásoktól.

## !! SZŐLŐVESSZŐ!!

A világhírű DELAWARE  
adja a legjobb bort! Oltani, permetezni  
nem kell!!

! A phyloxerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek.  
Nagymennyiségű delaware vessző és

### szőlőoltvány eladás!

Czím: SZIGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY Felső-Szeged.  
Lugas vesszők 20 drb. két óriással csak  
10 korona.

# Szőlőoltványok,

amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és bor-  
fajokból, teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dus gyö-  
kérzetű példányok, szokványminőségben, mérsékelt áron, őszi  
vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

## Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél Medgyesen, (N.-Küküllő-m.).

Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**,  
okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazdasági egyesület szőlészeti és borászati  
szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója  
Nagy-Küküllő vármegye volt szőlészeti biztosa stb.

### Lugasszőlő-oltványok

szintén mérsékelt áron!

➡ Készlet 3 millió. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ➡

Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a  
száraz időszak alatt 4 nagy vízmű által naponta 2 millió  
liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.

## Lichtmann Vilmos

különlegességi gazdasági gépek és mű-  
szaki cikkek gyári raktára

≡ NYIREGYHÁZÁN. ≡

Raktáron tart és szállít: jobb gyártmányu,  
mindennemű gazdasági gépeket. A közeledő őszi  
idényre különösen ajánlja legkedveltebb szóró-  
és sorvetőgépeket; egyetemes acél-ekéket; egyéb  
talaj meg munkáló gépeket; továbbá: borsajtó-  
kat és szőlőzuzókat.

Az általános takarmányszúke miatt pedig  
sürgős beszerzésre ajánl:

**takarmánykamra berendezéseket és  
különálló szecskavágókat**

kézi- járgány-, és gőzerőre.

Ezenkívül elvállal: malom és szeszgyár be-  
rendezések létesítését és minden e szakba vágó  
üzleteket előnyös feltételek mellett.

Főüzlet: Nyiregyházán, Gróf Károlyi-téren  
(a Vasut-utca mentén.)

≡ Fiók-üzlet: Mátészalkán. ≡

## „Odeon Gramophonok“

a világon a legjobbak. Sok elismerő levél áll rendelkezésre.

Ára 65 kor.-tól 360-ig.

Odeon lemez mind a két oldalon játszható, kis  
lemez 3 K. nagy 6. K.

Hangversenyt, katonazenét, operát, a világ neve,  
sebb művészeit halhatja otthon, ha nálam egy  
Gramophont veszen. — Kézalatt egy Stan-  
dard fonograph eladó. — Kérjen Gramo-  
phon árjegyzéket.

**SCHILLER**  
Órás és ékszerész  
Nyiregyházán.



**Különös figyelembe:**  
Menyasszonyi kelengye

**Különlegességek:**

Pongyola és Blous szövetekben.

**Legdivatosabb**

ruha és blous-selymek, bársonyok és plüschök.

**A legszebb barchettek és flanelek.**

Vásznak, Chiffonok, Dam. gradlik

Asztalneműek,

Törülközők,

Törölők és

Zsebkendők.

Csipke- és szövet függönyök.

**Paplanok.**

Agyterítők

Roletta és madracz grádlík.

**Téli nagy- és kiskendők.**

Himalája Schálók (Plaid.)

**A legjutányosabb árak mellett.**

**Kovácsi Jenő Nyiregyháza.**

Van szerencsém a t. vevőközönséget értesíteni, hogy

**DIVATÁRUHÁZAMAT**

tetemesen megnagyobbítva, az őszi és téli időnyre óriási választékban hoztam raktárra a legujabb izléses bel- és külföldi

**női ruha-costüm és blous szöveteket**

továbbá a legjobb és a legszebb kivitelekben

**női fehérneműt.**

Midőn kérem, hogy szükségletét nálam fedezni sziveskedjék, előre is biztosítom a legszolidabb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

**Kovácsi Jenő.**

Levélpapírok nagy választékban.

**35-40 féle képes levelező-lap**

Nyiregyháza látképeivel és a Sóstó-fürdővel

**PIRINGER JÁNOS** papirkereskedésében

kaphatók.

Jegyzői, ügyvédi, végrehajtói és az élet szükségleteibe vágó

**különbéle nyomtatványok raktára.**

Iskolai tankönyvek, regények, orvosi jogi stb. szakkönyvek.

Írópapír versenyképes áron. Tenta, tus, festék és rajzszerkek.

Előfizetések az összes hirlapokra és folyóiratokra díjtalanul eszközöltetnek.

Könyvnyomda és könyvkötészet.

Saját gyártmányu

**SZIVATTYUK**

többféle kivitelben

kaphatók



**Irsai és Társa**

vasöntő-, gép- és szivattyu gyárában

**Nyiregyházán.**

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.

Szabolcs megye általános elismert legnagyobb

**NŐI FELÖLTŐ és NŐI KALAP**

áruháza

Óriási választék selyem és flanel blousokban



**RÓZSA LAJOS**



UTÓDA

**Nyiregyháza.**

Őszi és téli divat-ujdonságok nagy választékban.

Téli kabátok

Leány kabátok

Diszített kalapok

Posztó gallérok

Gyermek köpenyek

Selyem és posztó blousok

Fél paletók

Szörme boák

Téli havelokok

remek

választékban.

Óriási választék selyem és flanel blousokban.

**Olcsó szabott árak.**

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.